

Cuốn 23.

Giá là : 0\$30

DU'Ó'I BÓNG VIỆT-DÔNG TRĂNG KHUYA

INDO-CHINOIS
1762
(3)

Gặp tiết Xuân,
trăm hoa đua nở, ông
bướm chào mừng, Tân-Hoa
cùng Quân-Nữ đi dạo chơi
trên vườn Bách-Thú, chàng
thấy cảnh đẹp trời xinh liền
lấy máy ra chụp ảnh
làm kỷ-niệm.

Trọn bộ 3 cuốn

In tại nhà in
ĐỨC-LƯU-PHƯƠNG

158, Rue d'Espagne — Saigon

TIÊU-THUYẾT

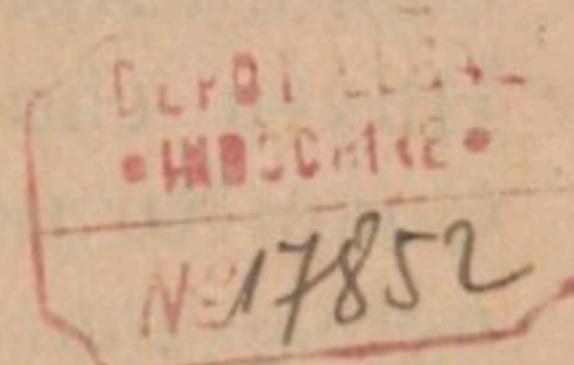
DƯỚI BÓNG TRẮNG KHUYA

Tác-g-ả: VIỆT-DÔNG

CUỐN BA

HỒI THỨ SÁU

Lại còn gấp nữa.

Đằng trước ngõ quét-lao sạch sẻ, trong sau
nhà nấu nướng rộn ràng, nhứt là cô Hai-Thu
hôm nay minh mặc áo dài trắng mới, cổ tay
đều đeo hột xoàn, mặt trắng mà lại dồi thêm
phấn xem càng thêm trắng, môi đỏ mà lại
thoa son xem càng thêm đỏ. Tóc đã đen mà
cô còn xức dầu dừa tây thơm ngát láng ao,
người mà chưa từng gấp cô nêuặng thấy
cô trong ngày hôm nay chắc sẻ ngờ là tiên
xuống trần ngay.

Ấy là ngày chồng đi coi mắt cô Hai-Thu
vậy. Lối 9 giờ có một cái xe hơi ngừng ngay
trước ngõ, trên xe bước xuống hai người
đàn ông và bà Phán-Thanh. Cả ba đi vào nhà
cháo hỏi xong, phán ngồi chù khách ?

Người đi coi mắt cô Hai-Thu là ai ? chẳng ai đâu lạ ây là cùm-mi Nghĩa vậy. Nguyên cùm-mi Nghĩa vì dặng tờ di-chúc của ông Huyện cho chàng cả tài sản, chàng vì hờn Quân-Nữ nên mướn Trạng-sư kiện đoạt sự nghiệp, nào dè khi đến nơi thấy nhà bỏ trống cùm-mi Nghĩa lấy, bán cà ruộng đất nhà cửa của Quân-Nữ dặng hai chục ngàn đồng, rồi mới hùng với ông Huyện Thanh lập nên hàng đua xe đò (ông Huyện Thanh cũng mất chức vì tội ăn hối-lộ của một người đàn bà góa).

Nhắc lại Hai-Nghĩa (xin kêu Hai-Nghĩa cho gọn) coi mắt cô Hai-Thu, chàng băng lòng lầm, ông Phán Cang hứa đầu tháng 5 tây xuống nói.

Khách ra về rồi tối lại Quân-Nữ hỏi cô hai Thu rằng :

— Em có thấy người đi coi em không ?

Hai-Thu mắc cở nói nho nhỏ rằng :

— Dạ có.

— Người ấy mặt xem có hiền hậu không ?

— Xem bộ thiệt thà lầm.

— Ủ, đời bây giờ em nên chọn người cho có nhàn-nghĩa hiền đức mới dặng, chị đây mới có 19-20 mà sự đời chị trải cũng nhiều lắm.

Quân-Nữ không dặng rõ Hai-Nghĩa đi nói cô Hai-Thu nên nàng mới ơ hờ như vậy. Cuộc hôn nhơn của Hai-Thu chạy lẹ như chong chóng mới đây đã đến ngày hẹn đi nói... rồi cưới.

Hai-Thu có chồng mà Quân-Nữ cũng không biết mặt chồng Hai-Thu là ai, vì nàng cứ ở sau lo chỉ bảo cho người nấu nướng hoặc khi ở không thi nàng kiểm chò ăn mặc. Đám cưới của Hai-Thu thật lớn lao lắm, người ta ra vào rộn riệp, Quân-Nữ cũng chạy lên chạy xuống lo sắp đặt công việc cho có thứ tự, vì nội đám ai cũng kiên có một mình nàng khéo hơn hết, bây giờ xe dảng trai đèn lại càng thêm đông. Quân-Nữ đang chỉ cho mấy người sắp rao sóng vào tộ kiều « Hoa sẹp búp » thoát nàng nghĩ tới phận nàng, nàng không ngăn giọt lụy dặng. Quân-Nữ thay công việc đã xong liền đi vào phòng ngồi khóc. Nàng thầm than rằng :

— Người ta sao có doan phẫn, trên thi

được cha mẹ, dưới thi được chị em, còn thân tôi trước sau có một, trơ trọi nhứt thán, còn đến một người thương, cũng phải nạn nay nạn nọ. Ôi! Tân-Hỏa anh ôi ! giờ nầy anh chết hay là anh sống, dầu chết sống anh cũng không rõ tấm thân em vì anh mà đau sầu khổ sở.

Em nguyện sẻ vào chùa mà ăn-tu i ũra sạch nợ trần họa may kiếp sau có được phần vui vѣ chǎng? Quân-Nữ than thở đến đây nghe tiếng cô ba Xuân kêu rằng :

— Chị Hai, chị có trong nầy không ?

Quân-Nữ lật dật lao nước mắt nói rằng :

— Có.

— Mẹ mời chị ra ngồi tiệc, đi chị, cả đám nầy công chị lớn lắm, ra ngồi đặng cho chị Hai-Thu chỉ lạy chị mà đèn ơn đặng chỉ theo chồng.

Cô Ba-Xuân vừa nói vừa bước vào kéo tay Quân-Nữ, cô dòm kỹ thấy cặp mắt đỏ ao của Quân-Nữ cô cười nói rằng :

— Chị nầy thương chị Thu hơn tôi, chi nên chị Thu có chồng chị khóc đây chờ gi.

Quân-Nữ lắc đầu nói :

— Chị chóng mặt quá, chắc ngồi không thè nào đặng.

Đám cưới xong ba hôm sau vợ chồng Hai-Thu về dở mâm trầu, hôm nay Quân-Nữ mới ra, nàng vừa thây còm-mi Nghĩa nàng nổi giận mặt đỏ lòm, còn còm-mi Nghĩa thì sững sờ bợ-ngợ, làm cho cả nhà đều lấy làm lạ, nhứt là cô Hai-Thu.

Vợ chồng Hai-Thu ở chơi một bữa rồi từ giả về Saigon.

Bữa sau bà ba Tâm có tiệp đặng một bức thơ của cô Hai-Thu gởi về, thơ ây như vầy :

« Thưa mẹ, hôm vợ chồng con về dở mâm trầu, mẹ kêu chị Nữ ra, trong khi ấy chỉ và chồng con bợ ngợ nhau, con lấy làm nghi ngại nên về trên nầy con hỏi thử chồng con coi có quen với chỉ không. Chồng con nói « chị Nữ hồi đó là tình của chồng con, lại nói : « Hồi chỉ 17 tuổi đả có một đời chồng, sau mê chồng con nên thuốc người chồng chỉ chết đi đặng dề bề trai gái. Một người đàn bà ác độc hung giữ mà mẹ con ta làm bấy lâu nay, xin mẹ đừng chứa chị ấy ở trong nhà nữa.

Bà ba Tâm nghe cô ba Xuân đọc dứt, bà
nằm suy nghĩ hoài, bà nói với cô ba Xuân
rằng :

— Không lẽ con Hai nó là đàn bà, rõ ràng
tánh nết, tướng di tướng đứng là con gái mà.

— Con củng không nghi cho chị ấy đặng.

— Đâu, con kêu nó cho mẹ hỏi lại coi thiệt
hư thế nào ?

Cô ba Xuân vào kiêm cùng nhà không thấy
hình dạn của Quân-Nữ, nàng lấy làm lạ, vào
phòng thấy có một bức thơ, cô ba Xuân biết
Quân-Nữ đã đi rồi nên cô buồn bức lắm, cô
trở ra thưa rằng :

— Chị ấy đã đi mất rồi, chị còn để lại một
bức thơ đây.

— Ủa, nó đi đâu ?

— Dạ, con nào có biết.

— Nó đi hồi nào ?

— Có lẽ đi hồi sáng, vì sáng sớm đến bây
giờ con tưởng mẹ sai chỉ đi chợ mua đồ nên
con không hỏi.

— Bất nhơn thì thôi, đâu con đọc thơ nó
cho mẹ nghe coi nó nói gì ở trong ?

Cô ba Xuân xé ra đọc, thơ ày như vầy :

« Thưa Dưỡng-Mẫu,

« Ôn cứu tử ngàn năm con mang nặng, nghĩa dưỡng nuôi muôn kiếp bá quên ơn, mà ngày nay con vội ra đi không lời thưa gởi thật là một dứa khổn nặng đáng cho người đời chê ghét.

« Song Dưỡng-Mẫu ôi ! con không thể ở gần nơi nhà dưỡng-mẫu nặng nữa, duyên cớ tại sao, con không nở hở môi, song dưỡng-mẫu muốn rõ có ngày cũng rõ, con hứa rằng : « Ôn cõa dưỡng mẫu và hai em thật nặng như núi, nếu ngày nào gặp diệp báo ơn đáp nghĩa con sẻ làm ngay. »

« Vẫn tắc đôi hàng, kinh gởi dưỡng-mẫu và em ba ở lại biah an.

« QUÂN-NỮ ».

Cô ba Xuân đọc xong bà Ma-Tâm nói « nếu vậy rõ ràng theo thơ của con Hai rồi, vậy mà mẹ lầm nó là con gái chớ ».

Cô ba Xuân nói :

— Trong việc này có duyên cớ chi đây, con dám chắc chị Nữ không phải là người lang chạ đâu. Mẹ thấy tư cách chỉ bấy lâu nay mẹ cũng rõ.

— Con khờ, con chưa rõ, chớ đời bảy giờ họ xảo trá lắm, không chừng nó làm bộ làm

tịch rồi dắc quân cướp vô nhà mình mà
cướp giựt, nêu nó đổi lòng ai mà biết trước
mà phòng ngừa ?

HỒI THỨ BẢY
Gởi mình của Phật

Thảm thương thay cho kiếp ba đào, tấm
thân của Quân-Nữ cũng còn lận đận. Còm-
mi Nghĩa vì muốn làm cho Quân-Nữ ra khỏi
nhà mẹ vợ đãng chàng tim mưu kẽ ám hại
nàng cho chết nên nói gạt vợ, cho vợ về đuổi
rời chàng dò theo coi nàng đi đâu đãng để bê
toan liệu, nào dè vợ không về lại gởi thơ, và
nào dè Quân-Nữ biết trước toan lánh mình.

Ác thay, còm-mi Nghĩa là đứa sát nhơn
độc địa mà trời phạt cho nó sống đãng nò
đeo đuổi theo Quân-Nữ hoài vậy !

— Còm-mi Nghĩa là đứa sát nhơn sao ?

— Phải lắm, chính là đứa giết người !

— Giết ai...

— Ấy là giết chết ông Huyện, giết chết cha
của Quân-Nữ chớ ai ?

Lạ thật, lạ thật.

Nguyên nhàn như vầy :

Còm-mi Nghĩa xưa đi nói Quân-Nữ, ông

Huyện lầm tưởng chàng là người hiền đức nên hứa gả, sau thấy chàng làm nhiều việc ông bất bình, thêm Quân-Nữ thường tố những điều khiếp nhược của còm-mi Nghĩa cho ông nghe, và nàng xin ông từ hôn đi. Ông nghe con nói ông vui lòng lắm, nên một hôm ông tỏ ý ông cho còm-mi Nghĩa biết. còm-mi Nghĩa ngồi cứng họng một chập đứng dậy ra về, khi về đến nhà chàng tố cho cha là ông Phán biệt, hai cha con toan tính quyết ám hại ông Huyện mới vừa lòng, nên đi mướn một thầy ngải bõ cho ông Huyện thương lại, mà rõ thật ông Huyện vi bị ngải nên yêu thương còm-mi Nghĩa lại như xưa, khi ấy còm-mi Nghĩa bảo ông Huyện làm tờ di-chúc để gia tài cho chàng, ông Huyện cũng nghe theo lời, khi đó còm-mi Nghĩa mua một thứ thuốc của thầy ngải cho ông huyện uống; thứ thuốc này ba tháng mới khởi sự phá mà chỉ ăn trong trái tim cho nên không ai rõ ông Huyện bị thuốc hêt.

Ác độc thay cho còm-mi Nghĩa, mà không rõ cái tội ác này còm-mi Nghĩa có đền không?

Nhắc lại Quân-Nữ ra khỏi nhà bà ba Tâm, nàng tính về Cần-thơ Ở với cậu, song nhớ lại cậu nàng làm cai tổng, lại tánh tình hung ác nên lắc đầu, nàng than rằng :

— Thế đời đả nguội lạnh với mình hết rồi. Thôi dành đem thân má phàn gởi chốn cũa không, hoặc may kiếp sau có khôi những đều hoạn họa này chăng ?

Nàng nghỉ đèn đây xem lại trong túi còn có 10 đồng bạc. số tiền này là số tiền cũa bà ba Tâm cho nàng khi một cắt khi hai cắt, nàng để dành mới đặng số ấy.

Nàng quá giang xe lừa lên Saigon rồi đi xe Bà-rija lên dinh cò nàng vào xin thí phát. Hòa thượng và các ni-cô khi đầu theo khuyên giải sau nghe nàng thuật hết nồng nỗi mới bỗng lòng cho.

Thôi, từ đây cửa Phật nương thân, chuông mở cho qua ngày, mong Phật cứu rỗi kiêp lai-sinh hết cơn bì cực, sẻ có ngày thời lai.

ày là :

Hai vai mang nặng gánh phong tràn,
Nhưng nỗi tội trời chịu lấy thân.
Mắt ngó thiên đàng, hồn phụ xác,
Nào hay còn phải lăm ngày xuân. (1)

HỒI THÚ TÁM

*Üng üng sát khí gươm đằng,
Binh reo ỡ chốn chiến tràng quá ghê.*

Nhứt thân nơi trận thương,
Chí khi đắng anh hùng.
Đem thân nơi trận thương,
Chí khi thật anh hùng.
Chinh Nam phạt bắc, hải,
Trọn phận với kim cung !

Khi trời lạnh lẽo, bốn phía mịt mù, tuyết
rơi trắng xóa, một vị quan sáu. minh mặc
đồ binh, cởi ngựa cho đi chậm chậm, theo
sau hai quan thiếu-úy hầu.

Thỉnh thoảng Quan-Sáu nói rằng :

— Nầy nhị vị tướng quân, chỗ này có phải
là cái đồn của quân Nghịch bị quân ta đuổi
nào nên bỏ chạy chăng ?

(1) Bài thơ này ký-giã viết tại Điện-Bà chồ Tân-Đá gần
khe suối, đường qua chùa hang.

Một viên Thiếu-úy đáp rằng:

— Bẩm Thống-chè phải.

— Vậy mà Thiếu-úy có suy nghĩ ra được sáng kiến nào không?

— Bẩm Thống-chè, có lẽ quân nghịch thua trận hôm qua nên lui binh về biên giới rồi vậy.

Vị quán sáu kiêm-thống-lãnh lục quân, hải quân và không quân mỉn cười, cầm roi ngựa chỉ tới trước hỏi rằng:

— Thiếu-úy có thây gì trước kia không?

— Bẩm một đám rừng rậm.

— À, một đám rừng, hai Thiếu-úy ra quân còn say sót lắm đó.

Hai vị Thiếu-úy nghe quả khép nép thừa rằng :

— Bẩm Thống-chè, xin thông chế ban ơn dạy bảo.

— Bình ta hôm qua tuy thắng quân nghịch mà không có giết đặng một người nào và không lấy đặng khí giới chi, ấy là kè « Thối binh đòn áp » của quân nghịch vậy, đây là cài đồn, không chừng dưới đồn này chúng

nó có đào hang, nếu nay ta ở hờ kéo binh đến thi chúng tung ra vừa cự vừa lui rồi chúng lòn dưới hang chờ ta qua khỏi đồn chúng áp lên, bắt sau đánh tới còn đạo binh trước trở lại đánh dồn khi ấy ta tân thời lưỡng nan ắt sẽ bị giết hết.

Hai quan Thiều-úy nghe nói dật minh, thoát quân Nghịch bỏ ống thiên lý thấy có người đi xem địa thê liền số súng ra bắn, đạn bay như mưa, cà ba lo tránh quay ngựa lui về mặt trận.

Quan Thống-chế ây là ai ? Có ai đâu lạ, chính là Phan-tấn-Hóa, Phan-tấn-Hóa vào đầu quân lập nhiều công trận, nhờ lòng cang dỗm ở giao giao-châu với binh Nhựt-Bồn nên đoạtặng thành, chàng được lên làm quan Một, rồi lần lần lên tới chức Thông-chế, chàng nhập tịch dân Pháp nên người ta kêu là « Quan Thông-chế Franana ».

Trận này là trận La Marne.

Đôi bên đánh nhau trót tháng trời bất phân thắng bại nên quân Nghịch là Đại-Tướng

Loski mời bày ra cái kê « Thời bình dàn áp » quyết giết một trận cho tận tuyệt. Nào dè Thống-chê Franana biết.

Hôm sau Thống-chê Franana nhóm tất cả ba cơ binh, Thống-chê thuật hết mưu kè của giặt và nói rằng:

— Ta muốn giết quân giặt cho chêt hêt trận này, phải có một trăm người liều chêt kéo nhau lước qua khôi đồn dụ cho quân nghịch áo ra đặng đạo binh sau áp tới bắn mới là đai thắng.

Thống-chê còn bảo chờ hờ theo hai ngàn xe nước, đặng khi quân nghịch thua chung trổ xuống hang thì xổ nước cho chết ngập.

Thật quả trận này nhờ cái tài khôn khéo về xuất-binhh nên đặng trọng thắng, làm cho quân Nghịch kinh hồn, tiếng tâm Thống-chê càng thêm nỗi dậy cả hoàng-cầu. Từ đây đánh đầu thắng đó, cho đến lúc cả đôi bên Đinh-chiên. Thống-soái vê mua nhà cửa ở tại thành Paris.

Ôi! Đàng anh hùng như chàng mà ai có biết là người Nam-Việt, ai có rõ là tên Lê-

Tần-Hóa xưa kia có tự-tử một lần tại khâm-lớn Saigon.

Đã cao danh vọng, đã phú quý vinh hoa, mà chàng cũng sầu cũng tủi, chàng hận cả xứ Việt-Nam nên tính về lấy cốt ông bà cha mẹ đem về Pháp, chàng về nước Việt-Nam mà về cách bí-mật, chỉ có Chánh-phủ hay mà thôi.

Chàng về đến Saigon thấy cảnh nhớ người, sụt sùi giọt lụy. Chàng lo lây cốt ông bà cha mẹ xong tính trở về Pháp, song chưa có tàu, chiều hôm nay vì buồn bức nên chàng quyết đi kiếm người bạn yêu là thầy Lê-van-Lạc, song không gặp mặt, lại chở ở xưa hỏi cung chẳng ai biết, chàng buồn lòng đi thơ thẩn.

Tần-Hóa ở chơi Saigon chán nên mướn xe đi chơi các Núi, như Hà-Tiên, Điện-Bá, Cấp-Saint-Jacques.

HỒI THỨ CHÍN

Còn cái nạn chót.

Hôm nay là rằm tháng bảy, thiện-nam tín-nữ dập diều, người qua kẽ lại không ngót, đua nhau lên dinh cò dung hương. Trong

đám ây có vợ chồng còm-mi Nghĩa, có bà-ba Tâm, có cô ba Xuân, cả bốn lên đèn nơi vào lạy cỗ xong mới trở lại nhà khách ngồi nghỉ. Một cô vải bước đèn mời rằng:

— Xin mời quý bà quý cô đi dùng cơm.

Cà thấy nhìn đều thây một ni cô còn nhỏ, nước da trắng, mũi cao xem rất đẹp, ai cũng tiếc tấm thân vàng ngọc sao không chen lấn ở trần đặng hưởng mùi đỉnh-chung lại gởi thân vào cửa Phật. Trong đám này duy có còm-mi Nghĩa để ý hơn hết, chàng nhìn rõ chàng ai đâu lạ, chính là Quân-Nữ vậy, còn ba mẹ con bà ba Tâm bị mệt nên nằm nghỉ không thấy rõ, mà Quân-Nữ cũng ơ hờ.

Chiều lại còm-mi Nghĩa và ba mẹ con bà ba Tâm xuống về, về đến nhà còm-mi Nghĩa muốn mướn người giết chết Quân-Nữ vì sợ nàng sống e một ngày kia các tội ác của chàng sẽ bại lộ ra.

Còm-mi Nghĩa kêu người thầy ngài giúp chàng khi xưa đến tớ ý muốn của chàng, người thầy ngài chịu thi hành theo kề, mà đòi ba ngàn đồng bạc tiền công, còm-mi

Nghĩa chịu. Thầy ngái ày bày kè rắng: « Tôi còn một đứa học trò tên Trần-văn-Tứ, để tôi bảo nó theo tôi và ông lên giả bộ đi cùng chùa đèn khuya lén bỏ thuốc mê rồi cò ày ra ngoài rừng giết chết thì êm việc.

Còn-mi Nghĩa cả mừng cho rắng diệu kế.

Trần-lứ nào ? ày là tên chauffeur của Quân-Nữ vậy, từ ngày Trần-Tứ đánh Quân-Nữ giựt tám ngàn đồng bạc, chàng ta sắng tiền ăn xài lớn, cờ bạc to, trong một năm đã hết sự nghiệp rồi đâm ra làm du-thủ, may gặp ông thầy ngái, Trần-Tứ phục tài nên theo làm đồ-đệ.

Chiều bữa ba mươi Annam, một cái xe từ Saigon chạy theo con đường Bà-rịa đến dinh cố ! Áy là còn-mi Nghĩa, Trần-Tứ và ông thầy ngái vậy.

Xe đèn dinh cố tám giờ tối cã ba vào chùa xưng đi du lịch, cã ba đều có mang râu giả nên Quân-Nữ không nhìn rõ đặng, nàng cũng ơ hờ, đang trò chuyện thoát một ni-cô bước ra hỏi Quân-Nữ rắng:

— Thầy hỏi cô có bưng tràng thuốc phơi
vô không.

— Quân-Nữ nói :

— Ủa, tôi quên lửng rồi.

Nàng vừa nói vừa bước chơn đi, còm-mi Nghĩa cã mừng nháy ông thầy ngãi và Trần-Tú, cã ba lén nom theo, thinh linh Trần-Tú nháy lại hai tay chụp ngang cổ Quân-Nữ và bóp, thoát nghe tiếng súng lục liên nổ luôn ba tiếng, còm-mi Nghĩa, Trần-Tú và ông thầy nã giải đều té quỵ xuống, Quân-Nữ la lên, trong chùa các sài và các ni-cô chạy ra, kẻ đột duốc người cầm đèn ra thấy ba người nằm rên, Quân-Nữ đứng vừa rung vừa la, một người tuổi độ 45, có râu ngạnh trê, minh mặc đồ tay vàng, tay cầm súng bước đến nói rằng :

— Ba tên nãy toan ám sát ni-cô, tôi gấp nén giải cứu, vậy các sài mau mau đi báo cho quan sở tại hay đến làm ăn kết.

Hoà-thượng hối ông sài đi, người ấy bước đến ngay mặt Quân-Nữ hỏi rằng :

— Cô có biết ai toan giết cô đó không?

— Thưa ân-nhân không (?)

— Ấy là chồng cô chờ ai.

Quân-Nữ lật đật thưa rằng :

— Thưa ân-nhân tôi không có chồng.

— Cô đã quên cõm-mi Nghĩa rồi sao ?

— Cõm-mi Nghĩa !

— À, cõm-mi Nghĩa, còn người kia là thằng
tớ bát trung của cô là Trần-Tứ đó chờ ai.

« Thôi, chào cô tôi đi, Quân-Nữ kêu với
rằng :

— Thưa ân-nhân, xin dừng bước cho em
hỏi một lời.

Người ấy đứng lại hỏi :

— Cô muốn hỏi điều chi ?

— Ân-nhân cho tôi biết tên họ.

Người ấy cười rằng :

— Tôi tò thât rằng tôi là một đứa vô danh,
tôi ra ân cho cô là vì tôi làm nghĩa đó thôi,
xin cô chờ hỏi làm chi vô ích. Có lẽ sau đời
ngày đây cô cũng rõ tôi là ai, hãy chờ đèn
trước mặt toà.

Người ấy nói rồi đi mất. Trong nulla giờ sau
có viên cò và 4 người lính ở Barija đến làm

ăn kêt và chở cùm-mi Nghĩa, Trần-Tú và ông thầy ngãi đến nhà thương bắn bó và lục trong mình ba người có một cây súng lậu, một gói thuốc mê và rất nhiều thứ ngãi. Bắn xong đem giam vào khám, tuần sau giãi về Saigon. Vì vậy nên toà đòi Quân-Nữ lên xuống Saigon liền liền.

Việc này các báo đều có đăng, nhứt là báo « Dân-Tân » có phái phóng sự viên đến Dinh-cố chất vấn Quân-Nữ, nàng bèn thuật rõ việc của nàng không sót đoạn nào. Bài ấy như vầy :

MỘT TÊN MẶT NGƯỜI LÒNG THÚ

Việc ba người ám sát cô vải Quân-Nữ, bị bắt tại Dinh-cố (Bàrja) hôm tuần trước bồn báo có thuật sơ, nay bồn báo có phái người đến chất vấn ni-cô Quân-Nữ. Ni-cô vui lòng thuật đoạn lịch-sử của Ni-cô như sau nầy :

Cô là con gái ông Huyện Lê-minh-Công ở tại Thủ-Đức, cô học năm thứ nhì tại trường Nữ-học-Đường có đậu cấp bằng sơ học. Khi thôi học kê mẹ cô mất, cha cô vì buồn rầu sanh binh, quan lương-y coi nói cần phải lấy máu của người mạnh qua mới cứu đặng, cô vì lòng hiếu nên đặng báo rao ai chịu

cho lấy máu cứu cha cô, cô sẽ thưởng. May thay, trong khi ấy có một chàng thanh niên đến chịu, khi lấy máu xong chàng bất tỉnh, khi chàng tỉnh dậy, cô Quân-Nữ đem tiền đền ơn, chàng gạt cô Quân-Nữ vào trong rồi trốn mất bỏ tiền lại, rõ ràng một người nghĩa hiệp.

Vì mang cái ơn cứu-phụ nên cô Quân-Nữ nặng lòng thương, một hôm, cô gặp chàng ấy ở nhà hát tây dời bên trò chuyện ý hiệp tâm đầu mời doan thê nhau lấy làm chồng vợ.

Song than ôi ! người đời muốn vây mà trời không cho, bởi vậy khiến nên cùm-mi Nghĩa đi nói cô, ông thân ép cô ưng, cô vì hiểu phải nghe lời, song cô nhứt định cho cô ở trong ba năm nữa mới cưới, là cố ý chờ đợi người thương, trong ba năm ấy cô thấy rõ cùm-mi Nghĩa là đứa tiêu nhơn nên cô xa lánh, một khi nọ cùm-mi Nghĩa đến năn nỉ rước cô đi coi xiết, ông thân cô cũng rầy bão cô mới vâng lời đi, khi vào coi, rập xiết bị cháy, cùm-mi Nghĩa bỏ cô chạy một mình, vì vậy cô lại càng chê ghét cùm-mi Nghĩa hơn nữa, cô thường thura với cha cô hồi hôn đi, song ông thân cô không chịu. Kế ông thân cô qua đời lại làm tờ Di-chúc để gia tài cho cùm-mi Nghĩa.

Một hôm cùm-mi Nghĩa đến, thura lúc cô ngũ trưa, gạt tôi tờ đi rồi làm chuyện khã ố, cô đề phòng trước nên rút dao đâm Nghĩa, song không hại đến mạng người được, việc này đem ra toà cô Quân-Nữ

được kiện, Nghĩa mất chức. Vì cái thù ấy nên Nghĩa đem tờ di-chúc kia mướn trạng sư kiện, Quân-Nữ hay nàng biết không thể nào cự lại nên cô bỏ nhà lấy tiền tính đi về người cậu ở Cần-thơ nương ngụ, trong mình nàng có 8 ngàn đồng bạc, tên chauffeur của nàng là Trần-Tứ vì 8 ngàn đồng bạc ấy nên đổi lòng phản chủ, đi đến Cai-lậy gạt nàng xuống, nó đánh nàng bất tỉnh rồi giụt gói bạc trốn mất.

Thẩm thương thay nàng nằm dựa lô đến sáng mới có một cái xe của bà Bá-Hộ Tâm đi về Mỹ-tho gấp cứu nàng đem về làm dưỡng nữ. Từ đây nàng hưởng ở yên, nào hay đâu cò-mi Nghĩa lại đi nói con gái lớn của bà bà Hộ Tâm là nàng hai Thu; Quân-Nữ sợ Nghĩa ám hại nên trốn lên núi mà tu. Ngày nay Nghĩa lại gấp nàng nữa, chàng ta vì sợ Quân-Nữ còn chàng ta có ngày bại lộ cái mưu sang đoạt nên qui tựu người thầy ngải và tên chauffeur Trần-Tứ lên ám sát nàng, nào hay đâu trời bắt dung gian, khiến cho có người hay mưu ấy đến cứu, mà người ấy không muốn cho ai gặp mặt nên cũng trốn mất.

TIN GIỜ CHÓI : Vụ này tòa xét rõ, tên Nghĩa còn nhiều tội ác nữa là tội thuốc cha nàng Quân-Nữ, tội bỏ ngải mê cho cha nàng đặng buộc viết tờ di chúc. Lời khai này do thầy Ngãi mà ra. Nghĩa cũng cung-chiều trước mặt quan Bồi-Thẩm. B. B.

Người cứu Quân-Nữ là ai? Phai Tấn-Hòa không?

Vậy chờ ai vào? Tấn-Hóa vì đi chơi mà gặp diệp cứu đang người, khi chàng nhìn biết người bị ám sát là Quân-nữ, còn hung-thủ là Nghĩa, nên chàng lấy làm lạ, chàng đến trước mặt Quân-Nữ nói gai gắt mấy lời rồi bỏ đi đó

Thứ hai tuần sau tòa đem ra xử cùm-mi Nghĩa, ông thấy Ngải và Trần-Tứ mỗi người 25 năm khồ sai, còn gia tài của Nghĩa trả lại cho nàng, Quân-Nữ không lấy nàng ký-tên cho vào nhà nuôi con nit mồ-côi. Ai cũng khen ngợi.

Quân-Nữ trở về chùa, nàng biết rõ Nghĩa giết cha nàng, nàng ngồi ngùi tắt dạ, hôm nay vào độ 16, trăng tõ rạng cã một phương trời, nàng buồn bực nên đi ra ngồi dựa vào tảng đá, than thở giọt lụy chừa chan.

Thoạt nghe tiếng kêu sau lưng rằng:

— Quân-Nữ em yêu dấu, anh đây nầy...

Nàng giựt mình ngó lên thấy một người mặc đồ quan-vỏ, thêu kim-tiến chiêu với bóng trăng như trăm đạo hào quang chớp nhán. Nếu nhìn không lầm thì Phan-quan vậy.

Nàng khóc lớn lên rằng:

— Phan-Quân chàng ơi! dưới bóng trăng

khuya, ấy là hương hồn của chàng đó phai
chàng?

— Không phai đâu em, anh còn sống đây,
em tinh trí đi, anh sẽ thuật tỏ cho em nghe.

Chàng bước lại nắm tay Quân-Nữ và ngồi
kề, đoạn chàng thuật hết mấy phen cứu nàng,
và lúc đầu-quân xuất trận, phước dặng quan
to. Chàng tiếp rằng: « Anh nhường tướng
em với bậc tinh phụ nghĩa, nào hay đâu em
cứng dạ chắc lòng, anh rõ là vì xem trong
báo... »

Em ôi! dưới bóng trăng khuya xin em
đừng hờn anh vì lầm lộn... »

Quân-Nữ nghe rõ nàng vui mừng chi xiết,
song nước mắt tuông trào, nàng mỉm cười
đáp: « Em có phước mới gặp chàng, gặp
chàng một cách vinh diệu. Ôi! tinh quân ôi!
chỗng yêu quý của thiếp ôi! “Dưới Bóng
Trăng Khuya” này, từ đây ta không còn
hoạn nạn nữa. »

Nói dồn dập cả hai ôm hôn nhau thật là
ân ái.

CHUNG

à Paris le 19 juillet 1901

En mille neuf cent un
Duc Luu Phuoc

Envoi à

Viet Dang

DÉPARTEMENT : L'Imprimerie
ENVIÉE PAR LEURS

Savon VIỆT-NAM

Đúng 72 phần dầu, tốt, giá rẻ, giặc ít hao mà lại không hư mục quần áo ; của người Annam chế ra xin đồng bào chiểu cõ.

Ai là người Nam-Việt xin hãy dùng Savon Việt-Nam để lợi cho mình mà còn

giúp đồng bào trên đường thương mại.

Tiểu-thuyết mới xuất bản thật hay

Tựa	cuốn	cuốn	giá mỗi
Biển cả thuyền con	5	0\$40	
(T.-q.-Nghiệp)			
Tình duyên tan hiệp	6	0.30	
Tài cao tình nặng	5	0.30	
Nước đời lâm nỗi	4	0.30	
Oán lớn bằng trời	3	0.30	
Hai gái sanh đôi	1	0.30	
Vì đâu thiếp mới sa chàng	1	0.30	
Thuyền giang hồ			
khách lạc phách	2	0.30	
Lửa tình	4	0.40	
(T.-q.-Nghiệp)			
Biển hận trời tình	2	0.30	
Người gốc biển			
kè chơm trời	1	0\$30	

Tựa	cuốn	cuốn	giá mỗi
Vợ không chồng			
mẹ không con	1	0.30	
Trường huyết chiến	4	0.40	
Ngọc nát hoa tươi	4	0.40	
Gương kiêu trinh	3	0.30	
Trong ngọc trắng ngà	4	0.30	
Dưới bóng			
trắng khuya	3	0.30	

Sách mới xuất bản		
Minh tâm	2	1.00
(Trương-v-Ký)		
Sách dạy nói chữ		
Annnam (T.-v.-Ký)	2	1.00

Mua sỉ cho huê hồng thật nhiều xin do :

Nhà in ĐỨC-LƯU-PHƯƠNG

Directeur Trương-văn-Tuấn

158, Rue d'Espagne — Saigon